

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **Mgr. O. F.**, bývajúcej v H., zastúpenej Mgr. P. R., advokátom v S., proti povinnému **MUDr. V. F.**, bývajúcemu v B., **o vymoženie výživného**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 57 Er 1090/2010, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II z 23. januára 2012 č.k. 57 Er 1090/2010-53, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** výrok uznesenia Okresného súdu Bratislava II z 23. januára 2012 č.k. 57 Er 1090/2010-53, ktorým boli vo zvyšku zamietnuté námietky povinného proti exekúcii; vec v rozsahu zrušenia vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnená návrhom z 11. júna 2010 navrhla vykonať exekúciu na základe exekučného titulu – rozsudku Okresného súdu v Sokolove zo 17. septembra 2001 č.k. 14 P 168/86-145 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Plzni z 8. apríla 2002 sp. zn. 10 Co 978/2001; domáhala sa vymoženia dlžného výživného vo výške 63 900 Kč za obdobie od 1. júna 1993 do 31. marca 2002 a bežného výživného vo výške 138 000 Kč za obdobie od 1. apríla 2002 do 3. novembra 2009.

Po doručení upovedomenia o začatí exekúcie podal povinný námietky proti exekúcii v časti výživného za obdobie od 1. apríla 2002 do 1. júna 2007 (predstavujúceho 93 000 Kč) a súčasne vzniesol v tejto časti vymáhanej pohľadávky námietku premlčania. Tvrdil, že dávky výživného, splatnosť ktorých nastala po právoplatnosti exekučného titulu, sa premlčali po troch rokoch od ich splatnosti. Premlčané nie sú iba tie dávky výživného, ktorých

splatnosť nastala tri roky pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie. Poznamenal, že oprávnenej uhradil výživné v časti, ktorú nepovažoval za premlčanú.

Okresný súd Bratislava II uznesením z 15. novembra 2010 č.k. 57 Er 1090/2010-28 námietky povinného proti exekúcii zamietol a exekúciu v časti o vymoženie 81 000 Kč zastavil. Zamietnutie námietok povinného odôvodnil jednak tým, že premlčacia doba jednotlivých splátok výživného je 10 rokov odo dňa, kedy malo byť podľa rozhodnutia súdu plnené, jednak tým, že povinný uhradením časti výživného uznal existenciu dlhu.

Na základe podnetu povinného podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie proti výroku uvedeného uznesenia, ktorý boli zamietnuté námietky povinného proti exekúcii. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením zo 6. decembra 2011 sp. zn. 3 M Cdo 6/2011 napadnutý výrok zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie. Zrušenie výroku o zamietnutí námietok proti exekúcii odôvodnil inou vadou konania (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.) vyplývajúcou z nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vydaného v tzv. konaní s cudzím prvkom, v ktorom nebolo náležite vysvetlené, podľa práva ktorého štátu postupoval pri právnom posudzovaní daného právneho vzťahu.

Okresný súd Bratislava II na to uznesením z 23. januára 2012 č.k. 57 Er 1090/2010-53 vyhovel námietkam povinného proti exekúcii v časti vymáhania výživného za obdobie od 1. júna 2002 do 1. júna 2005, a vo zvyšku námietky povinného zamietol. V odôvodnení poukázal na § 24a zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, z ktorého vyplýva, že rozhodným právom, ktorým sa spravuje vyživovacia povinnosť medzi rodičmi a deťmi je právo štátu, v ktorom má dieťa obvyklý pobyt. Vzhľadom na to, že oprávnená má obvyklý pobyt v Českej republike, aplikoval súd právo tohto štátu, konkrétne ustanovenie § 110 ods. 3 zákona č. 40/1964 Sb. Občanského zákoníka. Pri posudzovaní vznesenej námietky premlčania povinným dospel k záveru, že premlčané je právo na bežné výživné za obdobie od 1. júna 2002 do 1. júna 2005; vychádzal z toho, že trojročná premlčacia doba na vymáhanie bežného výživného začala plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo priznané (t.j. od 31. mája 2002). Vo zvyšku, to znamená v časti týkajúcej sa bežného výživného splatného do právoplatnosti rozsudku za obdobie od 1. apríla 2002 do 1. júna 2002 a za obdobie po právoplatnosti rozsudku za obdobie

od 1. júna 2005 do 1. júna 2007, námietky povinného proti exekúcii zamietol ako neopodstatnené.

Na základe podnetu povinného podal generálny prokurátor ďalšie mimoriadne dovolanie, ktorým napadol uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 23. januára 2012 č.k. 57 Er 1090/2010-53 vo výroku, ktorým boli vo zvyšku zamietnuté námietky povinného proti exekúcii. Namietal, že rozhodnutie v napadnutej časti spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 243f ods.1 písm. c/ O.s.p.), konkrétne na nesprávnom závere o začiatku plynutia premlčacej doby bežného výživného, ktorého zročnosť nastala po právoplatnosti rozhodnutia ktorým bolo priznané (§ 110 ods. 3 Občanského zákoníka). Trojročná premlčacia doba začína totiž plynúť od splatnosti každej jednotlivej mesačnej dávky výživného, nie od právoplatnosti rozhodnutia. To znamená, že premlčané je nielen právo na bežné výživné za obdobie od 1. júna 2002 do 1. júna 2005, ale aj právo na bežné výživné, ktorého splatnosť nastala viac ako 3 roky pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, t.j. až do mája 2007. V mimoriadnom dovolaní bola zároveň nastolená otázka, aká je premlčacia doba pri výživnom, ktoré sa stalo splatným v období medzi vyhlásením rozsudku dňa 8. apríla 2002 a jeho právoplatnosťou dňa 31. mája 2002, t.j. výživné za mesiace apríl a máj 2002 (ide síce o opakujúce sa plnenie, ale splatné ešte pred právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bolo priznané). Z týchto dôvodov generálny prokurátor žiadal uvedené rozhodnutie v napadnutom výroku zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť na ďalšie konanie.

Oprávnená sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne nevyjadrila.

Povinný sa vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu stotožnil so závermi generálneho prokurátora.

Najvyšší súd po zistení, že generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie včas (§ 243g O.s.p.) na podnet účastníka konania, preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p. a § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnutý výrok predmetného uznesenia treba zrušiť.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom

právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V preskúmvanej veci vady podľa § 237 O.s.p. neboli namietané a ich existencia nevyšla v konaní o mimoriadnom dovolaní najavo.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právne úpravy premlčania výživného v Českej a Slovenskej republike boli zhodné do 31. augusta 2008. V uvedený deň nadobudol v Českej republike účinnosť zákon č. 259/2008 Sb., ktorým bolo medziiným novelizované aj ustanovenie § 98 Zákona o rodině. Vzhľadom na to, že povinný namietal výlučne premlčanie dávok bežného výživného, ktorých splatnosť nastala pred týmto dňom (za obdobie od 1. apríla 2002 do 1. júna 2007), uvedené zmeny v právnej úprave Českej republiky, neboli pre posúdenie veci právne významné. V zmysle § 97 ods. 1 Zákona o rodině (v znení do 31. augusta 2008) výživné treba platiť v pravidelných opakujúcich sa čiastkach, s výnimkou prípadov podľa § 94 ods. 2 a § 97 ods. 2, ktoré sú splatné vždy mesiac dopredu. V zmysle § 98 ods. 1 uvedeného zákona právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania; pri výživnom pre maloleté deti i za dobu najviac 3 roky späť od tohto dňa. Podľa § 98 ods. 2 tohto zákona práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného, ako i ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa však nepremlčujú. V zmysle § 110 ods. 1 veta prvá Občanského zákoníka sa právo, ktoré bolo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje za desať rokov odo dňa, kedy malo byť podľa rozhodnutia plnené. V zmysle § 110 ods. 3 Občanského zákoníka sa úroky a opakujúce sa plnenia premlčujú v troch rokoch; ak však ide o práva právoplatne priznané alebo písomne

uznané, platí táto premlčacia doba, len pokiaľ ide o úroky a opakujúce sa plnenia, splatnosť ktorých nastala po právoplatnosti rozhodnutia alebo po uznaní.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v trojročnej premlčacej dobe sa nepremlčuje právo na úroky z omeškania a opakujúce sa plnenia, ktoré boli priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu za dobu minulú, zatiaľ čo právo na úroky a opakujúce sa plnenia, ktorých splatnosť nastala po právoplatnosti rozhodnutia súdu alebo po ich písomnom uznaní, sa premlčujú v troch rokoch. Z hľadiska premlčania je preto treba zvlášť posudzovať právo na úroky a opakujúce sa plnenia do právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorý boli priznané a osobitne právo na úroky z omeškania a opakujúce sa plnenia, ktorých splatnosť nastala po právoplatnosti tohto rozhodnutia (viď tiež rozsudok najvyššieho súdu z 10. februára 1971 sp. zn. 6 Cz 145/70, ktorý bol publikovaný ako judikát R 42/1971).

V danom prípade je exekučným titulom rozsudok Okresného súde v Sokolove zo 17. septembra 2001 č.k. 14 P 168/86-145, ktorý v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Plzni z 8. apríla 2002 sp. zn. 10 Co 978/2001 nadobudol právoplatnosť 31. mája 2002. Uvedeným rozsudkom bola povinnému (v uvedenom konaní v procesnom postavení odporcu) okrem iného uložená povinnosť zaplatiť: (1.) výživné v celkovej výške 63 900 Kč za obdobie od 1. júna 1993 do 31. marca 2002, ktoré bolo súdom právoplatne priznané a vyčíslené ako dlh na výživnom, ktorý vznikol v dôsledku zvýšenia vyživovacej povinnosti spätne (za obdobie od 1. júna 1993 z 500 Kč na 1 000 Kč a od 1. septembra 1998 z 1 000 Kč na 1 500 Kč – ďalej len „dlžné výživné“) a zároveň (2.) bežné výživné za obdobie od 1. apríla 2002 do 3. novembra 2009 vo výške 138 000 Kč (ďalej len „bežné výživné“), ktoré predstavuje súčet mesačne splatného výživného, ktoré sa stalo splatným po vyhlásení rozsudku odvolacieho súdu. Povinný vzniesol námietku premlčania nárokov oprávnenej len proti bežnému výživnému za obdobie od 1. apríla 2002 do 1. júna 2007. Okresný súd Bratislava II za dôvodnú označil námietku premlčania bežného výživného len v časti bežného výživného za obdobie od 1. júna 2002 do 1. júna 2005, v ostatnej časti námietku ako nedôvodnú zamietol, t.j. za obdobie od 1. apríla 2002 do 1. júna 2002 (t.j. za obdobie do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo priznané) a za obdobie od 1. júna 2002 do 1. júna 2007 (t.j. po právoplatnosti rozhodnutia).

Generálny prokurátor opodstatnene namieta, že Okresný súd Bratislava II nesprávne posúdil počiatok plynutia premlčacej doby dávok bežného výživného, splatnosť ktorých

nastala po právoplatnosti rozhodnutia, a začiatok plynutia premlčacej doby nesprávne určil od právoplatnosti rozhodnutia. Najvyšší súd sa preto stotožňuje so záverom vyjadreným v mimoriadnom dovolaní, že premlčané sú aj dávky výživného, ktorých splatnosť nastala viac ako 3 roky pred podaním návrhu na začatie exekučného konania, teda viac ako 3 roky pred 11. júnom 2010 (t.j. až do júna 2007).

Z napadnutého rozhodnutia navyše nie je zrejmé, ako a na podklade ktorého ustanovenia zákona bola Okresným súdom Bratislava II vyriešená otázka, dĺžky a plynutia premlčacej doby pri výživnom, ktoré sa stalo splatným v období medzi vyhlásením rozsudku dňa a jeho právoplatnosťou. V tejto časti je výrok napadnutý mimoriadnym dovolaním nepreskúmateľný. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu je inou vadou konania (R 111/1998) v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p., na ktorú musí najvyšší súd prihliadnuť aj v konaní o mimoriadnom dovolaní.

Z týchto dôvodov najvyšší súd rozhodnutie uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 23. januára 2012 č.k. 57 Er 1090/2010-53, ktorým boli vo zvyšku zamietnuté námietky povinného proti exekúcii, zrušil (§ 243b ods. 2 O.s.p.) a vec v rozsahu zrušenia vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o mimoriadnom dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a konania o mimoriadnom dovolaní (viď primerane § 243d ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. júna 2014

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková